הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן רנב

בְּאֵר הַגּוֹלָה

בַּאֵר הֵיטֵב

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּאוּר הֲלָכָה

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

שַׁעַר הַצִּיּוּן

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"י) כתב: אם הגוי מאליו בלא אמירת ישראל עושה מלאכה משלו אפילו בבית ישראל בשביל ישראל אין צריך למחות בידו. אבל אם מבעיר עצים של הישראל ומדליק נר הישראל אף על פי שמכיון שעושה מאליו בודאי דעתו על טובת הנאה שיקבל מהישראל, מכל מקום כיון שהגוי היה צריך ליטול מתחילה רשות מהישראל והוא עושה כן מדעת עצמו והישראל רואהו ושותק לו, אם כן מבין הגוי מדעת הישראל שזה נח לו ומתכוין הוא בעשייתו בשביל הישראל לפיכך צריך למחות בידו אפילו **שלא בבית** הישראל. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"ז בסוגריים) ביאר הטעם בזה: לפי שכשהישראל **רואהו בשבת** עוסק במלאכתו ושותק לו אזי מבין הנכרי ששבשבת הוא נוח לו להישראל **ומתכוין לעשות** בשבילו, מה שאין כן כשאינו רואהו הוא מתכוין להשלים קבלנותו. עוד כתב (קרא סק"ז) **שאם** אינו רואהו אלא שיודע שהאינו יהודי עושה את המלאכה בשבת, **המשך בסוף הסמ"ק**

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehador - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

מ שַׁבָּת י״ח (ע״א).

קָא עָבִיד. הַגָּה: (כח) *וְיֵשׁ אוֹסְרִין לִלְבֹּשׁ כֹּל שֶׁיָּדוּעַ *שֶׁהָאֵינוֹ יְהוּדִי גְּמָרוֹ בְּשַׁבָּת (הגהות אשר״י פרק קמא דשבת (סי׳ לו) ומהרי״ל (הל׳ יום טוב) ובית יוסף (ד״ה כתב הר״ן) בשם רוקח (סי׳ שח)), וְצָרִיךְ לְהַמְתִּין בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת (כט) בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשֶׂה (אור זרוע (ח״ב סי׳ ג)), וְהָכִי נָהוּג לְכַתְּחִלָּה, אִם לֹא *שֶׁצָּרִיךְ אֵלָיו בְּשַׁבָּת *שֶׁאָז יֵשׁ לְהָקֵל. (ל) וְאִם יֵשׁ לִתְלוֹת שֶׁנִּגְמַר (ו) [ו] בְּעֶרֶב שַׁבָּת, מֻתָּר בְּכָל עִנְיָן (הגהות אלפסי (שלטי הגבורים ז. אות א)). וְדַוְקָא אִם שָׂגַר לוֹ הָאֵינוֹ יְהוּדִי לְבֵיתוֹ, אֲבָל אָסוּר (ז) (לא) לָקַח כֵּלִים (לב) *מִבֵּית הָאֻמָּן *בְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב (מרדכי פרק קמא דיום טוב (ביצה סי׳ תרסד) ואור זרוע (שם) והגהות מיימוני פרק ב׳ מהלכות יום טוב (אות ג) והגהות אשר״י פרק אין צדין (ביצה פ״ג סי׳ יד)). וְכָל זֶה בְּכֵלִים שֶׁעָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל (בית יוסף (שם)), (לג) *אֲבָל אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁעוֹשֶׂה מִנְעָלִים עַל הַמִּקָּח, (ח) *מֻתָּר לְיִשְׂרָאֵל הַמַּכִּירוֹ לֵילֵךְ וְלִקַּח מִמֶּנּוּ בְּשַׁבָּת וּלְנָעֳלָם, וּבִלְבַד (לד) שֶׁלֹּא יִקְצֹץ עִמּוֹ דְּמֵי הַמִּקָּח (הגהות אשר״י פרק אין צדין (שם סי׳ ז)): **ה** [מ]וּמֻתָּר (לה) לִפְתֹּחַ מַיִם לְגִנָּה וְהֵם נִמְשָׁכִים

שַׁעֲרֵי תְשׁוּבָה

ד [ו] בְּעֶרֶב שַׁבָּת. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב, וְכָתַב בְּנָתִיב הַחַיִּים דְּהוּא הַדִּין כְּלֵי פִּשְׁתָּן שֶׁנָּתַן הָאֵינוֹ יְהוּדִי תַּחַת הַמַּכְבֵּשׁ בְּשַׁבָּת שָׁרֵי, דְּהָא יָכוֹל לִלְבֹּשׁ בְּלֹא זֶה עַיֵּן שָׁם:

בְּרָכָה (סק״א):

בְּאֵר הֵיטֵב

ד (ו) בְּעֶרֶב שַׁבָּת. וְנִרְאֶה לִי דְּאִם הָיָה הַמִּנְעָל מְתֻקָּן מֵעֶרֶב שַׁבָּת רַק שֶׁתִּקְּנוֹ וְהֶחֱלִיקוֹ בְּשַׁבָּת, שָׁרֵי, דְּהָא הָיָה יָכוֹל לִלְבֹּשׁ בְּלָאו הָכִי. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יג): (ז) לָקַח. אֲפִלּוּ לְצֹרֶךְ שַׁבָּת אָסוּר, בֵּית יוֹסֵף (ד״ה כתב הר״ן). וַאֲפִלּוּ עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי אָסוּר לַהֲבִיאוֹ. מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד) עַיֵּן שָׁם: (ח) מֻתָּר. עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו) שֶׁהֶעֱלָה דִּלְכַתְּחִלָּה אָסוּר לֵילֵךְ וְלִקַּח מִמֶּנּוּ, אִם לֹא בְּאֵינוֹ יְהוּדִי חֶנְוָנִי שֶׁאֵינוֹ אֻמָּן כְּלָל אֶפְשָׁר דְּמֻתָּר עַיֵּן

בֵּאוּר הֲלָכָה

בִּפְרִי מְגָדִים (א״א) בְּסָעִיף קָטָן ו׳ **דְּאִם הוּא יוֹדֵעַ וַדַּאי שֶׁיֵּעָשֶׂה בְּשַׁבָּת בְּמָקוֹם מְפֻרְסָם, אָסוּר לִתְּנוֹ לוֹ, אִם לֹא בִּסְפֵק שֶׁמָּא לֹא יַעֲשֶׂה בְּשַׁבָּת**, וְעַיֵּן לְעֵיל בְּסִימָן רמ״ד בְּסָעִיף ג׳ בְּבֵאוּר הֲלָכָה דִּבּוּר הַמַּתְחִיל וְהָאֵינוֹ יְהוּדִי:

ד * **וְיֵשׁ אוֹסְרִין לִלְבֹּשׁ וְכוּ׳. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה** (ס״ק כח), **וְטַעַם שַׁיָּךְ בְּכָל מְלָאכוֹת שֶׁהָאֵינוֹ יְהוּדִי עוֹשֶׂה** כִּדְאִיתָא בְּמִשְׁנָה קכ״ב (ע״א) עָשָׂה כֶּבֶשׁ לֵירֵד בּוֹ וְכוּ׳ דְּאַיְרֵי לְהַיֵּשׁ אוֹסְרִין אֲפִלּוּ בְּקָצַץ, וְכִדְאִיתָא בַּפּוֹסְקִים, וְכֵן מוּכָח בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א לְקַמָּן בְּרֵישׁ סִימָן רע״ו:

* **שֶׁהָאֵינוֹ יְהוּדִי גְּמָרוֹ בְּשַׁבָּת. וְדַוְקָא אִם הוּא מְלָאכָה דְּאוֹרַיְתָא, אֲבָל אִם הוּא מְלָאכָה דְּרַבָּנָן אֵין לְהַחְמִיר** [פְּרִי מְגָדִים (א״א ס״ק יב) בְּשֵׁם הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן תקט״ו (סק״ג)]:

* **שֶׁצָּרִיךְ אֵלָיו בְּשַׁבָּת. הַיְנוּ שֶׁאֵין לוֹ בֶּגֶד לְשַׁבָּת כִּי אִם זֶה**, וְלֹא הָוֵי כְּמוֹ לְצֹרֶךְ הַמּוֹעֵד הָאָמוּר בְּחֹל הַמּוֹעֵד [חֶמֶד מֹשֶׁה (סק״ד)]:

* **שֶׁאָז יֵשׁ לְהָקֵל.** עַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ט) שֶׁתָּמַהּ דְּכָאן מַשְׁמַע דְּסוֹמֵךְ עַל הַמְחַבֵּר דְּהֶעְתִּיק שִׁיטַת הָרַ״ן (ז. ד״ה ובכולן) דְּלֹא חָיְישִׁינַן לְנֶהֱנֶה מִמְּלֶאכֶת שַׁבָּת הוֹאִיל וְקָצַץ, וּלְקַמָּן בְּרע״ו סָעִיף א׳ בַּהַגָּ״ה הֶעְתִּיק זֶה לְדִינָא בְּלִי שׁוּם חוֹלֵק, וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן י״א נִתְכַּוֵּן לְתָרֵץ קוּשְׁיָתוֹ וּלְחַלֵּק בֵּין הָכָא לְהָתָם וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק כז), אַךְ קְצָת קָשֶׁה עַל הָרַמָּ״א שָׁם דְּשָׁבַק טַעַם שִׁבֳּלֵי לֶקֶט (סי׳ קיב) שֶׁהוּבָא בְּמָגֵן אַבְרָהָם וְהֵבִיא טַעַם דְּנֶהֱנֶה שֶׁמְּקִלִּין בּוֹ בְּעֵת הַצֹּרֶךְ בִּקְצִיצָה. עוֹד **קָשֶׁה לִי לְפִי** תֵּרוּץ הַמָּגֵן אַבְרָהָם **לָמָּה אָסְרִינַן שָׁם בְּמִשְׁנָה קכ״ב** (ע״א) **גַּבֵּי כֶּבֶשׁ וְגַבֵּי מִלֵּא מַיִם, הֲלֹא בִּסְתָמָא אַיְרֵי סֵיפָא זוֹ גַּם כֵּן אֲפִלּוּ בְּקָצַץ** דּוּמְיָא דְּרֵישָׁא גַּבֵּי נֵר דְּמַיְרֵי בְּכָל גַּוְנֵי לְפִי הַכְרָעַת רַמָּ״א, **וַהֲלֹא בָּזֶה הוּא דּוּמְיָא דִּלְבִישָׁה דִּמְכַוֵּן הָאֵינוֹ יְהוּדִי רַק לְהַשְׁלִים פְּעֻלָּתוֹ. וְאוּלַי יֵשׁ לוֹמַר דְּמַיְרֵי הַסֵּיפָא בְּגַוְנָא דְּבֵאֵר הַפְּרִי מְגָדִים** (א״א ס״ק יא) **אָסוּר גַּבֵּי לְבִישָׁה לִכְלֵי עָלְמָא, דְּהַיְנוּ הֵיכָא שֶׁמִּינְכַּר מִילְּתָא שֶׁהוּא עוֹשֶׂה לְצֹרֶךְ יִשְׂרָאֵל**, וּכְעֵין זֶה כָּתַב הַמְּאִירִי בְּפֶרֶק קַמָּא דְּשַׁבָּת (יט.) בְּדִבּוּר הַמַּתְחִיל יֵשׁ שׁוֹאֲלִים וְכוּ׳, עַיֵּן שָׁם בְּמָה שֶׁתֵּרֵץ בְּשֵׁם הַגְּאוֹנִים שֶׁגַּם הֵם סוֹבְרִים כְּהָרַ״ן בְּכֵלִים לַכּוֹבֵס וְעוֹרוֹת לְעַבְּדָן דְּמֻתָּר בְּקָצַץ לִלְבֹּשׁ בְּשַׁבָּת, וְאַף עַל פִּי כֵן אוֹסֵר גַּבֵּי כֶּבֶשׁ וְנֵר עַיֵּן שָׁם:

* **מִבֵּית הָאֻמָּן.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק לב) **דַּאֲפִלּוּ מִיִּשְׂרָאֵל אָסוּר. וְאִם הוּא לְצֹרֶךְ שַׁבָּת יֵשׁ לְעַיֵּן**, דִּלְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הַנִּמּוּקֵי יוֹסֵף (מו״ק ו: ד״ה מתני׳ אין) וְכֵן הָרַ״ן סוֹף פֶּרֶק מְקוֹם שֶׁנָּהֲגוּ (פסחים יח. ד״ה מתני׳ מושיבין) דְּהַטַּעַם הוּא מִפְּנֵי מַרְאִית הָעַיִן דְּיֹאמְרוּ שֶׁנָּתַן לוֹ לְתַקְּנָם בַּמּוֹעֵד, אֶפְשָׁר דִּבְשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב לֹא חָיְישִׁינַן לַחֲשָׁדָא זוֹ בְּאֻמָּן יִשְׂרָאֵל, וְכֵן לְטַעַם רַשִׁ״י שָׁם (נה: ד״ה לחצר) דְּהוּא מִשּׁוּם טֹרַח, כְּבָר כָּתַב הַבֵּית יוֹסֵף (ד״ה כתב הר״ן) וְכֵן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יב) דִּלְצֹרֶךְ שַׁבָּת לֹא חָיְישִׁינַן מִשּׁוּם טֹרַח, אַךְ לְפִי מַה שֶּׁכָּתַב הַתּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק יט) וּפְרִי מְגָדִים (א״א ס״ק טו) דִּלְכָךְ אָסוּר לְהָבִיא אַף עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי מִשּׁוּם עוּבְדָּא דְּחֹל, וְשָׁם הֲלֹא אַיְרֵי אַף לְצֹרֶךְ שַׁבָּת, מַשְׁמַע דְּאָסוּר גַּם בָּזֶה, **וְצָרִיךְ עִיּוּן:**

* **בְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב. וְאִם אֵינוֹ מַאֲמִינוֹ שֶׁיַּנִּיחַ אֶצְלוֹ עַד לְאַחַר שַׁבָּת**, הִנֵּה לְעִנְיַן חֹל הַמּוֹעֵד מְבֹאָר הַדִּין בְּסוֹף סִימָן תקל״ד עַיֵּן שָׁם, וּלְעִנְיַן שַׁבָּת **אֵינוֹ מְבֹאָר בַּפּוֹסְקִים, וְנִרְאֶה דְּאִם גַּם הוּא צָרִיךְ לְהַבֶּגֶד לְצֹרֶךְ שַׁבָּת יֵשׁ לְהָקֵל בָּזֶה שֶׁיְּבִיאוּ בִּצְנִעָה לְתוֹךְ בֵּיתוֹ:**

* **אֲבָל אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁעוֹשֶׂה וְכוּ׳. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה** (ס״ק לג) **דְּהַמָּגֵן אַבְרָהָם וְכֵן שְׁאָר הַרְבֵּה אַחֲרוֹנִים חוֹלְקִין עַל זֶה וּסְבִירָא לְהוּ דְּאֵין בָּזֶה שׁוּם יִתְרוֹן מִשְּׁאָר אֻמָּן כֵּיוָן שֶׁהוֹלֵךְ אֶצְלוֹ, וּלְפִי זֶה אֲפִלּוּ יוֹדֵעַ וַדַּאי שֶׁנִּגְמַר אֶצְלוֹ בְּעֶרֶב שַׁבָּת אוֹ שֶׁהָיָה אֻמָּן יִשְׂרָאֵל גַּם כֵּן אָסוּר:**

* **מֻתָּר לְיִשְׂרָאֵל וְכוּ׳.** הִנֵּה בְּבֵית יוֹסֵף (ד״ה כתב הר״ן) הֵבִיא בְּשֵׁם הַגָּהוֹת אָשֵׁרִ״י (ביצה פ״ג סי׳ ז) שְׁתֵּי דֵּעוֹת אִי יֵשׁ בָּזֶה מִשּׁוּם מֻקְצֶה אִם גְּמָרָן בְּיוֹם טוֹב, וּמַשְׁמַע דִּסְבִירָא לֵיהּ לְהָרַמָּ״א לַהֲלָכָה כְּדֵעַת הַמַּתִּיר, וְעַיֵּן בְּסִימָן שכ״ה סָעִיף (י׳) [ד׳] בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה יש אוסרין) מַה שֶּׁנִּכְתַּב שָׁם דְּלֹא יִסְתֹּר לְהַךְ דְּהָכָא:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(כ) לְמַה שֶּׁמְּבֹאָר (כא) בְּסִימָן רע״ו סָעִיף א׳ בַּהַגָּ״ה דְּאֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁהִדְלִיק הַנֵּר בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל אֲפִלּוּ אִם הָיָה עַל יְדֵי קְצִיצָה אָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ לְאוֹרָהּ, דְּהָכָא אַף עַל גַּב שֶׁהַיִּשְׂרָאֵל נֶהֱנֶה בִּלְבִישָׁתוֹ מִמְּלֶאכֶת שַׁבָּת, מִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ יְהוּדִי לֹא עָבַד בְּשַׁבָּת בִּשְׁבִיל הֲנָאַת יִשְׂרָאֵל, רַק אַדַּעְתֵּיהּ דְּנַפְשֵׁיהּ לְמַהֵר לְהַשְׁלִים פְּעֻלָּתוֹ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָתָם הַדְלָקָתוֹ בְּשַׁבָּת הָיָה כְּדֵי שֶׁיִּשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ הַיִּשְׂרָאֵל עַכְשָׁו; (כב) וְלָכֵן אָסוּר. וּלְפִי זֶה גַּם בְּעִנְיָנֵנוּ [א]אִם הַיִּשְׂרָאֵל אָמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי סָמוּךְ לַחֲשֵׁכָה מַדּוּעַ לֹא גָּמַרְתָּ מְלַאכְתִּי, וְהֵשִׁיב לוֹ אֶעֱשֶׂה זֹאת לְמַעַנְךָ בְּשַׁבָּת, אֵין הָכִי נַמִּי דַּאֲפִלּוּ לְדַעַת הַמְחַבֵּר אָסוּר לִלְבֹּשׁ בְּשַׁבָּת כְּמוֹ גַּבֵּי נֵר [פְּרִי מְגָדִים (א״א ס״ק יא)]: **(כח) וְיֵשׁ אוֹסְרִין וְכוּ׳.** טַעֲמָם דְּאָסוּר לְיִשְׂרָאֵל לֵהָנוֹת מֵהַמְּלָאכָה בְּשַׁבָּת בְּכָל גַּוְנֵי, כֵּיוָן שֶׁמִּכָּל מָקוֹם נַעֲשָׂה הַמְּלָאכָה בִּשְׁבִילוֹ: **(כט) בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשֶׂה.** כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵהָנֶה מִמְּלֶאכֶת שַׁבָּת. (כג) וּלְפִי זֶה בִּשְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל גָּלֻיּוֹת אִם עָשָׂה הָאֵינוֹ יְהוּדִי בָּרִאשׁוֹן מֻתָּר בִּתְחִלַּת יוֹם שֵׁנִי בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשֶׂה, מִמָּה נַפְשָׁךְ, דְּאִם הַיּוֹם רִאשׁוֹן קֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי חֹל, וְאִם הַיּוֹם רִאשׁוֹן חֹל בְּוַדַּאי מֻתָּר. וְאֵין חִלּוּק בְּכָל זֶה בֵּין מִי שֶׁנַּעֲשָׂה בִּשְׁבִילוֹ בֵּין לַאֲחֵרִים, וּבְסֵפֶר אֵלִיָּה רַבָּה (סק״י) הֵקֵל לַאֲחֵרִים בְּקָצַץ: **(ל) וְאִם יֵשׁ לִתְלוֹת וְכוּ׳.** דְּהָא יֵשׁ מַתִּירִין בְּכָל עִנְיָן. (כד) וְאִם הָיָה הַמִּנְעָל מְתֻקָּן בְּעֶרֶב שַׁבָּת, רַק שֶׁתִּקְּנוֹ וְהֶחֱלִיקוֹ בְּשַׁבָּת, שָׁרֵי, דְּהָא הָיָה יָכוֹל לִלְבֹּשׁ בְּלָאו הָכִי, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן רנ״ג סָעִיף א׳ בְּהַגָּ״ה רְבִיעִית (ובמשנ״ב ס״ק לד). (כה) וְהוּא הַדִּין כְּלֵי פִּשְׁתָּן שֶׁנָּתַן הָאֵינוֹ יְהוּדִי תַּחַת הַמַּכְבֵּשׁ בְּשַׁבָּת, שָׁרֵי גַּם כֵּן מִטַּעַם זֶה: **(לא) לָקַח כֵּלִים.** וַאֲפִלּוּ יוֹדֵעַ וַדַּאי (כו) שֶׁנִּגְמַר קֹדֶם שַׁבָּת וְיוֹם טוֹב, וַאֲפִלּוּ אִם הוּא (כז) לְצֹרֶךְ שַׁבָּת, וְהַטַּעַם מִפְּנֵי מַרְאִית הָעַיִן דְּיֹאמְרוּ שֶׁבְּשַׁבָּת עֲשָׂאוֹ וּמִדַּעַת יִשְׂרָאֵל. וְאִיתָא בִּלְבוּשׁ דַּאֲפִלּוּ אִם לֹא יְבִיאֵם בְּיָדוֹ אֶלָּא יִלְבָּשֵׁם שָׁם בְּבֵית הָאֵינוֹ יְהוּדִי, גַּם כֵּן אָסוּר מִטַּעַם זֶה. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד) אֶפְשָׁר דַּאֲפִלּוּ עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי אָסוּר לַהֲבִיאוֹ, (כח) דְּעֻבְדָּא דְּחֹל הוּא: **(לב) מִבֵּית הָאֻמָּן.** וְאֵין חִלּוּק (כט) בֵּין יִשְׂרָאֵל לְאֵינוֹ יְהוּדִי: **(לג) אֲבָל אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁעוֹשֶׂה וְכוּ׳.** דְּהָא אַדַּעְתֵּיהּ דְּנַפְשֵׁיהּ עָבַד בְּשַׁבָּת, וְאִסּוּר דַּהֲבָאָה מִבֵּית הָאֻמָּן סְבִירָא לֵיהּ לְהָרַמָּ״א דְּלֹא שַׁיָּךְ בָּזֶה אַף שֶׁהוּא הוֹלֵךְ אֶצְלוֹ, מִשּׁוּם דְּכֵיוָן שֶׁהַכֹּל יוֹדְעִים שֶׁהָאֵינוֹ יְהוּדִי רָגִיל לַעֲשׂוֹת לְעַצְמוֹ בִּשְׁבִיל מִקָּח תּוּ לֵיכָּא מִשּׁוּם מַרְאִית הָעַיִן שֶׁיֹּאמְרוּ שֶׁצִּוָּה לוֹ לַעֲשׂוֹתָם. וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (ס״ק טו) (ל) וּשְׁאָרֵי הַרְבֵּה אַחֲרוֹנִים חָלְקוּ עַל דְּבָרָיו וּסְבִירָא לְהוּ דְּגַם בָּזֶה אָסוּר לֵילֵךְ אֶצְלוֹ וְלִקַּח מִמֶּנּוּ כְּמוֹ מִשְּׁאָר אֻמָּן, אֶלָּא אַחַר שֶׁהֵבִיא לְבֵית יִשְׂרָאֵל מֻתָּר לִלְבְּשׁוֹ, דְּמִסְתָמָא לָאו אַדַּעְתֵּיהּ דְּיִשְׂרָאֵל עָבַד אִם הוּא עִיר שֶׁרֻבָּהּ אֵינָם יְהוּדִים כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן תקט״ו (ס״ו), אַךְ אִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי הוּא חֶנְוָנִי שֶׁאֵינוֹ אֻמָּן אֶפְשָׁר דְּיֵשׁ לְהָקֵל, [ב]וְגַם בָּזֶה מְפַקְפְּקִים הַתּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק יט) וְהַפְּרִי מְגָדִים (א״א ס״ק טו), דְּהָוֵי עַל כָּל פָּנִים עֻבְדָּא דְּחֹל: **(לד) שֶׁלֹּא יִקְצֹץ עִמּוֹ.** דְּהַיְנוּ שֶׁלֹּא יַזְכִּיר לוֹ סְכוּם דָּמִים, דְּאִי לָאו הָכִי הָוֵי בִּכְלַל מִקָּח וּמִמְכָּר, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ מְשַׁלֵּם לוֹ עַכְשָׁו: **ה (לה) לִפְתֹּחַ וְכוּ׳.** הַיְנוּ שֶׁפּוֹתֵחַ מַיִם סָמוּךְ לַחֲשֵׁכָה מִשְׁפַּת

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ד (כ) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יא): (כא) גַּם בְּבֵית יוֹסֵף שָׁם (ד״ה ומ״ש רבינו אסור) כָּתַב כֵּן: (כב) **הַיְנוּ אֲפִלּוּ אִם הַתְאַכְסֵן הַיִּשְׂרָאֵל בְּבֵיתוֹ שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי, דִּבְבֵית יִשְׂרָאֵל בְּלָאו הָכִי לֹא מְהַנֵּי קְצִיצָה**, וּכְנַ״ל בְּסָעִיף ב׳ וְכַמְבֹאָר הַכֹּל בָּאַחֲרוֹנִים בְּסִימָן רע״ו: (כג) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יב) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (כד) מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יג): (כה) נְתִיב חַיִּים: (כו) אַחֲרוֹנִים: (כז) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה כתב הר״ן) וּמָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יד) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (כח) פְּרִי מְגָדִים (א״א ס״ק יד) וְתוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק יח), וְאַף שֶׁרָאִיתִי בְּאֵלִיָּה רַבָּה (ס״ק יב) וְחֶמֶד מֹשֶׁה (סק״ד) שֶׁמְּקִלִּין עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי לַהֲבִיאוֹ, יֵשׁ עוֹד הַרְבֵּה אַחֲרוֹנִים שֶׁהֶעְתִּיקוּ לְאִסּוּר, וְהוּא מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ו) וְהַגְּרָ״ז (ס״ג) וְשֻׁלְחָן שְׁלֹמֹה (ס״ג), וְסוֹבְרִין הַמַּאֲמַר מָרְדְּכַי וְהַגְּרָ״ז דְּמַרְאִית עַיִן שַׁיָּךְ גַּם בָּזֶה עַיֵּן שָׁם, עַל כֵּן הִנַּחְתִּי סְפֵקָא שֶׁל הַמָּגֵן אַבְרָהָם כְּמוֹת שֶׁהוּא: (כט) דְּעִקַּר רְאָיַת רַב צֶמַח גָּאוֹן (הו״ד במרדכי ביצה פ״א סי׳ תרסד) הַמּוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (שם) הוּא מִמָּה דְּקַיְמָא לָן (פסחים נה:) דַּאֲפִלּוּ בְּחֹל הַמּוֹעֵד אֵין מְבִיאִין מִבֵּית הָאֻמָּן וְכָל שֶׁכֵּן בְּשַׁבָּת וְיוֹם טוֹב, וְשָׁם הֲלֹא אַיְרֵי בְּיִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁכָּתַב הַבַּ״ח (ס״ו): (ל) תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס״ק יט) וּבֵאוּר הַגְּרָ״א וּפְרִי מְגָדִים (א״א ס״ק טו):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו״ע הרב (ס״ד) כתב שאפילו אם לא אמר לו בפירוש אלא גילה לו דעתו שהוא רוצה שיעשה את המלאכה בשבת שהוא אסור.

המשך בסוף הספר

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah